

BEGRAFENISVIERING VAN PASTOOR RENE GRAAT
OP ZATERDAG 18 APRIL 2020

BEGINTEKST

René Graat, met deze naam werd je 74 jaar geleden de kerk binnengedragen en gedoopt, zodat je naam in Gods hand en in de kerk geschreven kon worden.

Met deze naam zullen we je ook uitdragen vanuit de kerk. Moge God zich jouw naam herinneren nu we jou presenteren aan zijn hemelpoort.

René, wij zegenen jou en de kist waarin we jou hebben neergelegd met water waarmee je eens gedoopt bent en binnengetreden in de kring van Gods kinderen en wij brengen jou voor de laatste keer in het midden van onze kring van familie en vrienden. Je bent hier zo dichtbij en toch definitief niet meer bereikbaar.

Moge God een Vader voor je zijn, je zegenen en opnemen in een leven voor altijd. Amen.

OPENINGSWOORD

Wij zijn hier bij elkaar om afscheid te nemen van René Graat. 74 jaar heeft hij zijn leven met ons gedeeld. Wat hij voor ons heeft mogen betekenen is moeilijk in enkele woorden samen te vatten. Een ding weten we zeker: hij was ons lief. En dat beseffen wij vooral nu bij dit afscheid.

Laten we ons daarom in deze viering richten tot God met de vraag dat hij het leven van René tot voltooiing mag brengen, zoals Hij dat zelf eens beloofd heeft: Wij leven en sterven voor God onze Heer, aan Hem behoren wij toe. In dat geloof heeft René ook geleefd. In dat geloof zijn wij hier samen in deze kerk.

Toen René gedoopt werd is er een kaars ontstoken aan het vuur van de paaskaars, het symbool, het beeld van de verrezen Heer. Die verrijzenis is pas enkele dagen geleden herdacht. Dat vuur van die paaskaars moet ook vandaag bij hem branden bij dit afscheid. Dat vuur moet branden vandaag omdat wij geloven dat René eveneens leeft voor goed.

Ik zal nu eerst de nieuwe paaskaars zegenen omdat dit niet is kunnen gebeuren.

God, Schepper en Vader van alle leven, zegen deze paaskaars, teken van ons geloof in Jezus de Levende. Moge ze voor ons een bron van licht zijn vandaag, maar ook gedurende het komende jaar, als we hier onze verbondenheid met Jezus vieren. Heer, leg uw zegen op deze kaars, in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Wij hebben hier het kruisje met de naam van René erop. Dit kruisje hangen wij nu aan de paaskaars. En na deze dienst zullen we dit kruisje hangen op het bord van de overledenen, opdat wij hem niet zullen vergeten en blijvend in onze herinnering blijven houden. Mag ik iemand van de familie vragen om dit kruisje op de paaskaars te hangen.

In de geladenheid van dit ogenblik, nu wij ons in verdriet sterk verbonden voelen met elkaar, willen wij onszelf bevrijden van wat fout was in ons leven tegenover God en tegenover elkaar, maar ook tegenover onze dierbare die ons voorging in de dood.

Belijden wij onze schuld.

OPENINGSGEBED

Goede God,
dagen van verbondenheid en vriendschap,
wij mogen er dankbaar op terugzien,
nu wij René Graat voorgoed
aan uw menslievendheid toevertrouwen.
Laat die verbondenheid voortduren:
dat René voortleeft in onze dankbare herinnering
en dat wij, door u beziel, onze weg vervolgen,
een weg die René heeft voltooid.
Houd ons, die nog onderweg zijn,
in zijn spoor gaande
tot waar Gij alles in allen zult zijn.
Dat vragen wij U voor vandaag en alle dagen
tot in eeuwigheid. Amen.

EERSTE LEZING

Ze zeggen dat je gestorven bent, en dat is ook zo.

Je handen hebben de onze en de dingen om je heen losgelaten.

Je kijkt niet meer door het raam naar het weer van vandaag.

Je luistert niet langer als ergens een deur opengaat

en je zegt niet meer: kom binnen.

Je zegt de woorden niet meer die je vroeger zei.

Het is stil geworden om je heen.

Maar toch horen we je nog spreken en zien we met gesloten ogen,

wat je deed, toen je nog gaande en staande bij ons was.

Nee, je zult pas echt dood zijn, als we je konden vergeten

en als je, weggewist uit ons geheugen, ons niet meer

bij zou staan met raad en daad van toen.

Dat doe je dus nog als wij over jou verhalen vertellen:

hoe je het leven zag en de mensen

en wat je zou doen als je voor vragen stond

waar wij voor komen te staan.

Nee, alles is nog niet voorbij.

Je leeft nog in onze verhalen over jou.

Onze handen kun je niet meer vasthouden,

maar wel onze woorden en de ogen van ons hart.

En daar zul je leven tot alles is volbracht.

In een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Sant als je van iemand houdt, dan laat je die mens eeuwig leven.

INTERMEZZO: Psalm 23

De Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken.
Hij brengt mij naar groene weiden,
laat me rusten aan het water.
Hij geeft mij kracht,
en leidt me langs veilige paden,
zoals Hij beloofd heeft.
Al ga ik door een diepdonker dal,
ik hoef geen gevaar te duchten,
want U, Heer, bent bij me,
uw staf en uw stok beschermen mij.
Heer, U nodigt mij uit aan uw tafel,
mijn tegenstanders moeten het aanzien;
U zalft mijn hoofd met balsem,
U vult mijn beker tot de rand.
Uw goedheid, uw liefde ervaar ik mijn leven lang,
in uw huis mag ik wonen
tot in lengte van dagen. _

TWEEDE LEZING: Johannes 11,17-27

Toen Jezus daar aankwam, hoorde Hij dat Lazarus al vier dagen in het graf lag. Toen Marta hoorde dat Jezus onderweg was, ging ze Hem tegemoet, terwijl Maria thuisbleef. Marta zei tegen Jezus: "Als U hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat God U alles zal geven wat U vraagt." Jezus zei: "Je broer zal uit de dood opstaan". "Ja", zei Marta, "ik weet dat hij bij de opstanding op de laatste dag zal opstaan". Maar Jezus zei: "Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal nooit sterven. Geloof je dat?" "Ja Heer", zei ze, "ik geloof dat U de Messias bent, de Zoon van God, die naar de wereld zou komen".

PREEK

Toen ik zaterdag 21 maart j.l. René belde, werd ik begroet met een geweldige hoestbui en de mededeling dat hij zich belabberd voelde. Hij was op dat moment toch bezig met zijn parochies hoe het in de Goede Week moest gaan. Hij maakte zich zorgen hoe de paascommunie bij de zieken te krijgen. Mijn advies was; "Laat dat iemand van jouw vrijwilligers doen. Die kunnen dat ook". Zijn antwoord was: "Dat is nog niet zo gek". Dat zijn de laatste woorden die ik van hem heb gehoord. Toen ik twee dagen later hoorde dat hij was opgenomen in het ziekenhuis, was dat geen verrassing. Dat het zo snel erger werd dat heeft mij en ook u familie en zijn parochianen niet zien aankomen. En toen ik zaterdag j.l. vernam dat hij was overleden was dat een mededeling die hard aankwam. Een hartenkreet kwam bij mij naar boven en wellicht dat u familie dat ook hebt gehad en ook de mensen van Banholt, Noorbeek en Reijmerstok, de mensen van de Federatie Terlinden? Margraten, het dekenaat, zijn medebroeders van Mill Hill, zijn vele vrienden in Rome en Congo: "René, wat hubste os aangedaon".

We mogen natuurlijk niet deze kreet blijven roepen. Daar doen we René geen eer mee aan en bewijzen wij ons zelf geen goede dienst. Wij willen een ogenblik positief stilstaan bij het overlijden van René. Op dit moment lijkt de wereld een beetje leeg, zoeken onze harten troost in het ritme van de herinnering. Verdriet vermengd met dankbaarheid.

Toen René 12 jaar geleden benoemd werd tot pastoor van Banholt, Noorbeek en Reijmerstok waren de mensen van deze parochies blij hem te mogen verwelkomen. Want hij was al aangekondigd als iemand die tussen de mensen zou gaan staan. De jaren als missionaris in Congo hadden dat aangetoond. en hoe....?

In 12 jaar heeft René zich bemind gemaakt bij jong en oud, niet alleen in zijn parochies maar ook daarbuiten. Als familiemens was hij dat bij u familie natuurlijk allang.

René heeft van zijn parochies gemeenschappen gemaakt. Hij was een bevlogen en enthousiast priester die voor iedereen klaar stond, Hij maakte geen onderscheid. Iedereen was hem even lief. Hij was altijd spontaan en eerlijk in de omgang, beschikte over een flinke

dosis humor en ging opgewekt door het leven. Er was altijd die glimlach, dat goede humeur, die helpende hand, die schouder om op uit te huilen. Mensen konden bij hem altijd terecht met hun zorgen, hun vragen, met hun klein en groot verdriet. Kortom: Hij was een echte herder voor de mensen, stond midden tussen hen in. Gemeenschapszin stond bij hem hoog in het vaandel. Zijn woorden waren steevast: "De kerk is meer dan een gebouw, wij zijn samen de kerk". Hij was stimulator als het ging om het in stand houden van tradities en oude gebruiken. Hij zei heel vaak: "Tradities en oude gebruiken hielden in het verleden de gemeenschap bij elkaar en nu nog en dus moeten wij ze koesteren en niet verloren laten gaan". Zo stak hij de jonkheden een hart onder de riem voor alles wat zij deden. Hij ging voorop bij het jaarlijkse den- kappen en planten. Processies waren hem heilig en van gemeenschapsfeesten als de kermis en Karnaval kon hij intens genieten. Hij had plezier als de mensen plezier hadden en hij dronk met hen op zijn tijd een glaasje bier. Geloven was voor René een werkwoord. Zijn leven was daarvan een levend getuigenis. Al doende gaf hij als een echte herder het geloof door. Zijn motto was: geloven handen en voeten geven. Die houding dwong respect af en wees anderen de richting hoe te gaan. René had één fout, als je dat een fout mag noemen: Hij kon niet nee zeggen als mensen hem ergens voor vroegen. Altijd zei hij: ja."Als parochianen hem daar wel eens op aanspraken, was zijn antwoord: "Jullie komen niks tekort".

Heel voortvarend heeft hij samen met het kerkbestuur leiding gegeven aan de Federatie Terlinden/Margraten. Deze Federatie kwam in 2017 tot stand na jaren van vermoeiend vergaderen. Mede door hem kwamen de parochies Banholt, Margraten, Noorbeek en Reijmerstok tot elkaar. René was voorzitter. Hij benadrukte steeds dat deze parochies tot samenwerking moesten proberen te komen op pastoraal vlak.

Daarnaast had hij zitting in het bestuur van het dekenaat Gulpen. Ook hier sprak hij zijn woordje mee. René was en bleef een gedreven bestuurder, maar vooral een warme en hartelijke mens en pastoor. En zo zullen wij ons hem blijven herinneren.

In het evangelie hoorde u hoe Lazarus door Jezus uit de dood wordt teruggeroepen. Wanneer jezelf iemand verliest, dan zou je niets liever willen dan dat zo iets mogelijk zou zijn. De dood gaat lijnrecht in tegen alles wat wij willen en verwachten.

Maar dat verhaal van Lazarus wordt ons niet verteld om ons illusies voor te spiegelen. De dood is in ieder mensenleven een werkelijkheid waar we niet om heen kunnen, ook Lazarus niet.

Maar dit verhaal wil ons wel duidelijk maken, dat de macht van de dood beperkt is. De dood is niet in staat om alles wat er in een mensenleven is opgebouwd aan liefde en menselijkheid te breken. Wij bewaren in ons hart zoveel fijne herinneringen aan voorbije jaren, aan vreugdevolle momenten, aan samen gedragen verdriet samen met René. Niemand kan ons dat afnemen. Mensen hechten aan elkaar en worden onvergetelijk. En wanneer iemand voor ons zomaar onvergetelijk kan worden, dan is dat zeer zeker voor God, die hart en nieren doorgrondt. En Hij is bij machte om ons door de dood heen tot nieuw leven te brengen. Van dat nieuwe leven mag René Graat nu voor altijd genieten.

Moge hij bij God de rust vinden, die hij zich hier niet gunde.

VOORBEDEN

Als wij stil worden vandaag, dan spreekt ons hart van René Graat, zoals hij was, zoals hij was van ons, zoals hij was van ons en daarom bidden wij voor hem, dat hij leven mag in de liefde van God. I.o.b.

Als wij stil worden vandaag, dan denken wij aan allen die hem missen: zijn zus en zijn broers, zijn neven en nichten, zijn hele familie, zijn collega's, zijn vrienden en vriendinnen, zijn parochianen van Banholt, Noorbeek en Reijmerstok en allen die met René een band hadden.

Wij denken aan onszelf die hem uit het oog, maar niet uit hart verloren hebben.

Dat het zo blijven mag, dat wij in zijn geest onze zorg en aandacht mogen richten op anderen.

Dat de lege plaats die valt in ons leven, gevuld mag worden door de goede herinneringen aan René, die ons veel liefde heeft geschonken. I.o.b.

Als we stil worden vandaag, dan denken wij aan al die grote en kleine dingen, die René zo kenmerkten en maakten dat wij van hem gingen houden: zijn zorg, zijn inzet, zijn verdraagzaamheid, zijn rechtvaardigheidsgevoel en vergevingsgezindheid, zijn nabij zijn bij groot en klein verdriet, zijn inzet voor het behoud van tradities, de liefde die van hem uitging.

En wij bidden dat deze waarden niet uit ons leven verdwijnen, dat steeds meer mensen elkaar blijven vasthouden in lief en leed, in gezondheid en ziekte, dat Gods trouw zichtbaar moge blijven in de trouw van mensen. I.o.b.

Gebed

Goede God, wij geloven dat Gij ons trouw blijft in leven en sterven, want Gij zijt het begin en het einde, Gij zijt liefde die blijft tot in eeuwigheid. Amen.

GEBED OVER DE GAVEN

Goede God,
brood en wijn zijn herinneringen aan Jezus' leven,
het zijn tekens van liefde,
van zijn verbondenheid met ons.

Wij bidden U:

laat zijn Geest leven in ons midden,
in onze liefde, in onze goedheid en trouw aan elkaar.
Dan zal deze maaltijd ons samenbrengen
met Jezus Christus en in Hem met René Graat
en met allen die ons in de dood zijn voorgedaan
en die nu leven bij U in eeuwigheid. Amen.

SLOTGEBED

Goede God,
in goede mensen om ons heen
toont Gij onophoudelijk uw liefde voor ons.
Wij geloven dat Gij ons nabij bent,
ook over de grenzen van het leven heen.
Wij vertrouwen René Graat aan uw liefde toe.
Wij danken U voor als het goede wat hij in zijn leven
ons heeft gegeven en voor alles wat hij
in zijn leven heeft mogen betekenen
voor broers en zus, neven en nichten,
familieleden en alle andere mensen.
Moge de dankbare herinneringen aan hem
een troost zijn voor allen
die hem hebben gekend en liefgehad
en voor wie hij zoveel heeft betekend.
Wil ook ons nabij blijven
en geef ons de kracht om verder te gaan
op onze levensweg
in de zekerheid dat doden en levenden
bij U in goede handen zijn,
vandaag en alle dagen
tot in eeuwigheid. Amen.

ABSOLUTE

Leven is opgenomen worden
in het liefdesspel van God en mens,
zijn weg gaan tussen de mensen,
onbezorgd voor eigen geluk,
maar steeds kijkend naar de anderen.
Leven is ja zeggen tegen God,
blij geluk, maar ook tegenslag
met een glimlacht begroeten
en in alles het schone vermoeden.
Leven is meegaan met God,
hand in hand, door goede en kwade dagen heen,
door vreugde en pijn heen.
Meegaan met God door de dood heen,
om voor altijd bij God te zijn.
Sterven is afscheid nemen van de tijd,
niet van de eeuwigheid,
is zichzelf blijven zoals men geworden is,
is het ene mysterie verlaten
om het andere binnen te gaan;
is op het woord van Jezus
de hoop verwisselen voor de zekerheid
dat God liefde is.

Voor het laatst zijn we samen rond het lichaam van deze mens.
Wij nemen afscheid van René Graat,
maar wij blijven ons hem herinneren:
al de goede momenten die wij samen beleefd hebben,
al de keren dat wij samen gevierd hebben,
maar ook de pijn en het verdriet
om mislukkingen en tekortkomingen
zijn in onze gedachten.
Hij was een mens om van te houden.
Die gedachte, dat gevoel willen wij vasthouden.
Uit respect en eerbied voor René,
voor wat hij voor ons betekend heeft en nog betekent

staan wij heir rond zijn dode lichaam.
Deze kerk was hem vertrouwd.
Menigmaal zijn wij als geloofsgemeenschap
met hem hier samengekomen om te vieren,
bij blijdschap en verdriet, in lief en leed,
maar ook gewoon om bij elkaar te zijn,
om ons leven en geloven te delen
met elkaar en met God.
Zoals water van wedergeboorte
aan het begin van dit leven heeft gestaan,
zo zullen wij ook nu wijwater sprenkelen
om die nieuwe geboorte, die verrijzenis te tekenen.
Omdat iedere mens tot Gods beeld en gelijkenis
is geschapen, willen wij zijn dode lichaam
ook eren met wierook.

Onze Vader...

Afsluiting

Laat ons dan nu gaan in vrede,
om hem die wij voor het laatst
in ons midden mochten hebben
weg te dragen naar het graf.
Wij geven hem uit handen,
wij leggen hem neer in de aarde,
in de handen van de levende God.
Moge God hem uit onze handen aannemen
en opnemen in zijn eeuwige vreugde.
En u allen ontvangt de zegen van diezelfde God:
Vader, Zoon en heilige Geest. Amen